Załącznik do Uchwały Nr XXXII/222/09
Rady Miejskiej w Błoniu
z dnia 10 lutego 2009 r.

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2009 określa kierunki działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i innych uzależnień w oparciu o zadania własne gminy i wyznaczone ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii oraz ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Błonie od 2006 roku i poszerzany o nowe zadania w zależności od potrzeb. Określa on warunki i zadania oraz wynikające z nich działania realizowane w oparciu o dostępne zasoby w naszej gminie.

Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne.

Statystycznie szacuje się, że osoby uzależnione stanowią 2% ogółu mieszkańców gminy. W przypadku Błonia (20000 mieszkańców) stanowi to liczbę około 400 osób, 4% ogółu populacji to osoby współuzależnione (w Błoniu szacunkowa liczba 800 osób) i 4% ogółu populacji to dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Spośród uzależnionych mężczyzn 2/3 to sprawcy przemocy w rodzinie.
Program zawiera różne formy pomocy dla tych osób i koncentruje uwagę na zadaniach realnych do wykonania na terenie gminy Błonie.

W roku szkolnym 2007/2008G.K.R.P.A. W Błoniu we współpracy z pedagogami szkolnymi przeprowadziła ankietę w szkołach dotyczą spożycia alkoholu i zażywania narkotyków. Celem przedsięwzięcia było sporządzenie wstępnej diagnozy problemów, a także porównanie stanu obecnego ze stanem z poprzednich badań przeprowadzonych sześć lat temu.

Ankietę przeprowadzono wśród uczniów szkół podstawowych
klas IV-VI, gimnazjów klas I-III oraz uczniów szkół średnich klas I i II.
Ogółem zbadano 1213 uczniów, w tym 461 uczniów szkół podstawowych, 566 uczniów gimnazjów i 186 uczniów szkół średnich.

1. Ponad połowa badanych uczniów **56%** spożywała alkohol :

23% uczniów badanych w szkołach podstawowych

72% gimnazjalistów

92% uczniów szkól średnich

W porównaniu z poprzednim badaniem można zaobserwować procentowy spadek liczby uczniów spożywających alkohol.

Rok szk.	**2001/02**	**2007/08**
Ogólna liczba badanych	1595 (100%)	1213(100%)
% uczniów, którzy już pili	77	56
% w szkołach podstawowych	50	23
% w gimnazjach	86	72
% w szkołach średnich	99	92

Istotnie spadła liczba uczniów pijących w szkołach podstawowych, znacząca jest także korzystna różnica w gimnazjach. W szkołach średnich utrzymuje się ponad 90-cio procentowy procent uczniów, którzy już spożywali alkohol.

2. Największa liczba inicjacji alkoholowych przypada na wiek 13-15 lat, czyli okres nauki w gimnazjum oraz na wiek 10-12, czyli ostatnie klasy szkoły podstawowej. Jest to czas wejścia dzieci w okres pokwitania.
3. We własnej ocenie uczniowie najczęściej sięgają po alkohol sporadycznie **(30%),** uważają także,że piją mniej niż rówieśnicy **(34%)**
4. Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo(**35%** badanych).
5. **20%** badanych przyznaje się do przynajmniej jednorazowego upicia się.
6. Uczniowie często nie doznali jeszcze negatywnych skutków picia **(30%),** dlatego też nie odczuwają przykrych emocji z tym związanych**(40%).**
7. Najczęściej piją alkohol w domu u siebie lub u kogoś, a także „pod chmurką"np. w parku.
8. Uczniowie najczęściej piją alkohol z kolegami**(34%)**, a powodami picia jest picie rówieśników, potrzeba akceptacji oraz chęć dobrej zabawy**(17%).**

9. Alkohol kupują najczęściej sami uczniowie(**12%**) lub rówieśnicy **(19%)** lub inni dorośli **(13%).**
10. **29%** badanych uważa, że młodzież łatwo może w Błoniu kupić alkohol.
11. **11%** badanych przyznaje się,że ich rodzice często piją.
12. W ocenie uczniów w każdej klasie pali papierosy1-5 osób. Liczba palących wzrasta z wiekiem. W szkołach średnich **43%** badanych szacuje, że w klasie pali powyżej 10 osób, w gimnazjach twierdzi tak **14%** badanych, w szk. podstawowych **0%.**
13. Ogółem **7%** badanych przyznaje się do próbowania narkotyków.

Rok szk.	**01/02**	**07/08**
Ogółem %	10(158 uczniów)	7 (77 uczniów)
Szk. podstawowe	4 (7)	0
gimnazja	24(38)	8(43)
Szk. średnie	72(113)	27(32)

Uzyskane wyniki są korzystniejsze niż w poprzednim badaniu.

14. Uczniowie twierdzą najczęściej, że próbowali raz lub kilka razy. W porównaniu z poprzednimi badaniami zwiększyła się liczba tych, którzy próbowali raz, czyli liczba eksperymentujących, natomiast zmniejszyła liczba biorących częściej tzn kilka razy, czasami, często.
15. Najczęściej wymienianym narkotykiem jest marihuana (30 uczniów), potem amfetamina (3 uczniów), raz pojawiają się grzybki halucynogenne.
16. **60%** badanych uważa, że używanie marihuany jest niebezpieczne.
17. Według **78%** badanych znajomi nie używają narkotyków.
18. Tylko **3%** badanych uważa, że używki dobrze wpływają na ich życie.

Wyniki przeprowadzonej ankiety korespondują w wielu punktach z poprzednimi wynikami badań. Pozytywnym aspektem jest brak tendencji wzrostowych w spożyciu alkoholu ogółem i w poszczególnych szkołach, a także obserwacje spadku spożycia. W tych wypadkach można mówić o wpływie oddziaływań profilaktycznych zarówno w skali poszczególnych placówek jak i całej gminy.

Wyniki wskazują na spadek lub przynajmniej brak wzrostu niepokojących zjawisk związanych ze spożyciem używek w szkołach podstawowych, co jest bardzo budującą wiadomością.

Nasilenie problemów związanych z zażywaniem substancji odurzających ujawnia się w gimnazjach, czyli w czasie wejścia młodzieży w okres dojrzewania. Niepokojąca jest także liczba uczniów szkół średnich, którzy sięgają po używki. Należy bliżej przyjrzeć się temu problemowi, dlatego też postanowiono w bieżącym roku szkolnym przeprowadzić badania wśród wszystkich pozostałych uczniów klas szkół średnich (w większości pełnoletnich).
Pedagodzy winni zwrócić uwagę na wyniki, według których ważnym czynnikiem sięgania po alkohol jest potrzeba akceptacji i naśladowania innych rówieśników.

Na uwagę zasługuje fakt łatwej dostępności młodzieży do alkoholu w wielu sklepach, dlatego też bardzo ważne jest prowadzenie działań profilaktycznych wśród sprzedawców alkoholu (nazwy niektórych sklepów powtarzają się w ankietach).
Następnym niepokojącym zjawiskiem jest picie alkoholu w miejscach publicznych. Bezwzględnie konieczne jest zwiększenie kontroli picia alkoholu w miejscach publicznych przez odpowiednie służby.

Wyniki badań są ważne nie tylko dla pedagogów i pracowników oświaty, ale także dla wszystkich dorosłych, którym leży na sercu zdrowie i dobro dzieci i młodzieży, przede wszystkim rodzicom oraz ludziom sprawującym funkcje publiczne i społeczne w naszej gminie.

Uzyskane wyniki są istotnym elementem diagnozy problemu używania substancji odurzających przez dzieci i młodzież szkolną w naszej gminie i dobrym punktem wyjścia do planowania dalszych działań profilaktycznych.